

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 11 lipca 2020 roku powód (...) G. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. kwoty 32.958,90 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie licznymi od dnia 2 października 2018 roku do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu. Powód ustanowił na rzecz pozwanej odpłatne służebności przesyłu w zakresie działek objętych aktem notarialnym, na których posadowione zostały linie elektroenergetyczne eksploatowane przez pozwaną. Następnie na skutek stanowiska zaprezentowanego w orzeczeniach Naczelnego Sądu Administracyjnego, który uznał, że grunty pod liniami napowietrznymi zajęte są na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie przesyłu energii elektrycznej nadleśnictwo zadeklarowało za rok 2018 podatek od nieruchomości pod gruntami zajętymi pod linie elektroenergetyczne. Powód podał, że podatek ten został przez niego zapłacony, a wysokość stawek została ustalona przez poszczególne gminy na podstawie uchwał, a następnie wystawił pozwanej faktury obejmujące wynagrodzenie z tytułu poniesionych podatków za III kwartał 2018 r. na łączną kwotę 49.494,71 zł brutto, z czego pozwana zapłaciła kwotę 16.535,81 zł na poczet wskazanych w specyfikacji faktur. Powód dochodzi pozostałej kwoty uiszczzonego przez niego podatku.

W dniu 20 lipca 2020 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (sygn. akt XI GNc 1838/20).

Pozwana wniosła sprzeciw od ww. nakazu, zaskarżając go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu. Podniosła, że strony zgodnie ustaliły zasadę rozliczenia wynagrodzenia zarówno na gruncie umowy wykonawczej, jak i umowy o ustanowienie służebności przesyłu, polegającą na pomnożeniu powierzchni szerokości pasa wymaganego dla potrzeb spółki przez stawkę podatku i podatek w odniesieniu do tej właśnie powierzchni obciążał pozwaną. Pozwana podniosła, że znaczenie ma treść i kontekst zawieranych z powodem umów, także umowy ramowej i podniosła, że powód nie może jednostronnie kształtować świadczenia głównego pozwanej, podczas gdy zmiana wyliczenia z uwzględnieniem podatku od nieruchomości zamiast leśnego nastąpiła jednostronnie.

W toku sprawy strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 sierpnia 2012 r. (...) zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w P. ramową umowę o współpracy nr (...), na mocy której strony ustaliły zasady i warunki współdziałania stron w zakresie prowadzonych przez pozwaną lub inny podmiot działający w imieniu pozwanej eksplantacji, konserwacji, remontów i modernizacji linii i urządzeń elektroenergetycznych stanowiących własność pozwanej a pozostawionych na gruntach powódki. Umowa została zawarta na czas określony 2 lat, tj. do momentu ustanowienia przez powoda na rzecz pozwanej służebności przesyłu. Nadto w terminie 3 miesięcy, strony zobowiązały się do zawarcia umów wykonawczych, na mocy których określone zostaną zasady utrzymywania urządzeń przez pozwaną posadowionych na gruntach powoda.

Zgodnie z § 1 ust. 2 umowy strony wyraziły wolę ustanowienia przez powoda - jako właściciela nieruchomości - odpłatnej służebności przesyłu dla linii i urządzeń posadowionych na gruntach pozostających w jego zarządzie, a umowa miała określać zasady i warunki współdziałania pomiędzy stronami do czasu ustanowienia tej służebności (§ 1 ust. 3 umowy).

Strony ustaliły, że z tytułu umożliwienia pozwanej dostępu do linii i urządzeń elektroenergetycznych dla wykonywania tych czynności powodowi przysługiwać będzie wynagrodzenie jednorazowe za okres od roku 2006 do roku 2011, a za okres od 2012 roku wynagrodzenie roczne ustalone według zasad określonych w § 4 i 5 umowy (§ 3 umowy).

Wielkość powierzchni dla ustalenia wynagrodzenia rocznego określać miał wykaz stanowiący załącznik nr 1 do umowy, wykonany na podstawie inwentaryzacji istniejących pasów technicznych oraz wymaganych zgodnie z polskimi normami (§ 4 ust. 1 umowy).

Zgodnie z § 4 ust. 2 umowy, przy ustalaniu powierzchni strony przyjęły następujące zasady:

- trasa linii oraz lokalizacja urządzeń elektroenergetycznych została ustalona w oparciu o stan istniejący,
- szerokość pasa technicznego pod liniami i urządzeniami elektroenergetycznymi, powodująca ograniczenia prowadzenia gospodarki leśnej ustalona została w oparciu o stan określony w załączniku nr 1 do umowy: szerokość pasa istniejącego, w przypadku gdy szerokość pasa istniejącego jest mniejsza niż szerokość pasa wymaganego. Postanowiono, że dostosowanie pasa technicznego do szerokości wymaganej powoduje konieczność podjęcia działań przez pozwaną zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych, w terminie przed ustanowieniem służebności przesyłu,
- szerokość pasa wymaganego, w przypadku gdy szerokość pasa wymaganego jest mniejsza niż szerokość pasa istniejącego (załącznik nr 1);
- rodzaje gruntów występujących na trasie linii elektroenergetycznych zostały sklasyfikowane zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie ewidencji gruntów i budynków, w podziale na poszczególne gminy,
- dla elektroenergetycznych linii kablowych, przyjęto pas techniczny o szerokości 1 m na trasie linii kablowej, w których powód oświadczył, że nie będzie prowadzić nasadzeń.

Strony postanowiły, że oświadczenie (...) sporządzone w formie wykazu o wysokości deklarowanych w poszczególnych gminach kwotach podatku od nieruchomości podatku leśnego oraz podatku rolnego odpowiednich dla kategorii gruntów stanowić będzie załącznik nr 2 do umowy (§ 4 ust. 4 umowy).

Strony uzgodniły, że roczne wynagrodzenie należne powodowi za 1m² gruntu skalkulowane zostanie na podstawie równowartości podatku od nieruchomości lub podatku leśnego i rolnego, zależnej od kategorii „gruntów” wynikających z ewidencji gruntów i budynków, zadeklarowanych przez powoda w deklaracjach złożonych właściwemu organowi podatkowemu za dany rok podatkowy dla powierzchni określonej zgodnie z §4 umowy (§ 5 ust. 1 umowy).

Załącznik do umowy stanowiła inwentaryzacja linii i urządzeń oraz wzór zapisów w akcie notarialnym ustanowienia służebności przesyłu.

Bezsporne, a nadto

- ramowa umowa z dnia 16 sierpnia 2012 r. wraz z załącznikami k. 96 -100v.
- zeznania świadka A. K. k.278-279.

W dniu 16 listopada 2012 roku powód (...) G. zawarł z pozwaną (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. ((...)) dotyczącą Oddziału (...) w S. Rejonu (...) w G. umowę wykonawczą, której przedmiotem było ustalenie szczegółowych zasad i warunków współdziałania w zakresie prowadzenia przez pozwaną eksploatacji, konserwacji, remontów i modernizacji linii i urządzeń elektroenergetycznych stanowiących własność pozwanej, posadowionych na gruntach pozostających w zarządzie powoda oraz prowadzenia uzgodnień budowy na tych gruntach przez pozwaną nowych linii i urządzeń elektroenergetycznych. Zgodnie z § 1 ust. 2 umowy strony wyraziły wolę ustanowienia przez powoda - jako właściciela nieruchomości - odpłatnej służebności przesyłu dla linii i urządzeń posadowionych na gruntach pozostających w jego zarządzie, a umowa miała określać zasady i warunki współdziałania pomiędzy stronami do czasu ustanowienia tej służebności (§ 1 ust. 3 umowy).

Strony ustaliły, że z tytułu umożliwienia pozwanej dostępu do linii i urządzeń elektroenergetycznych dla wykonywania tych czynności powodowi przysługiwać będzie wynagrodzenie jednorazowe za okres od roku 2006 do roku 2011, a za okres od 2012 roku wynagrodzenie roczne ustalone według zasad określonych w § 4 i 5 umowy (§ 3 umowy).

Wielkość powierzchni dla ustalenia wynagrodzenia rocznego określać miał wykaz stanowiący załącznik nr 1 do umowy, wykonany na podstawie inwentaryzacji istniejących pasów technicznych oraz wymaganych zgodnie z polskimi normami (§ 4 ust. 1 umowy).

Zgodnie z § 4 ust. 2 umowy, przy ustalaniu powierzchni strony przyjęły następujące zasady:

- trasa linii oraz lokalizacja urządzeń elektroenergetycznych została ustalona w oparciu o stan istniejący,
- szerokość pasa technicznego pod liniami i urządzeniami elektroenergetycznymi, powodująca ograniczenia prowadzenia gospodarki leśnej ustalona została w oparciu o stan określony w załączniku nr 1 do umowy: szerokość pasa istniejącego, w przypadku gdy szerokość pasa istniejącego (załącznik nr 1, kol. 12) jest mniejsza niż szerokość pasa wymaganego (załącznik nr 1, kol. 13). Postanowiono, że dostosowanie pasa technicznego do szerokości wymaganej powoduje konieczność podjęcia działań przez pozwaną zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych, w terminie przed ustanowieniem służebności przesyłu,
- szerokość pasa wymaganego, w przypadku gdy szerokość pasa wymaganego (załącznik nr 1, kol. 13) jest mniejsza niż szerokość pasa istniejącego (załącznik nr 1, kol. 12);
- rodzaje gruntów występujących na trasie linii elektroenergetycznych zostały sklasyfikowane zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie ewidencji gruntów i budynków, w podziale na poszczególne gminy,
- dla elektroenergetycznych linii kablowych, przyjęto pas techniczny o szerokości 1 m na trasie linii kablowej, w których powód oświadczył, że nie będzie prowadzić nasadzeń.

Strony postanowiły, że oświadczenie (...) sporządzone w formie wykazu o wysokości deklarowanych w poszczególnych gminach kwotach podatku od nieruchomości podatku leśnego oraz podatku rolnego odpowiednich dla kategorii gruntów stanowić będzie załącznik nr 2 do umowy (§ 4 ust. 3 umowy).

Strony uzgodniły, że roczne wynagrodzenie należne powodowi za 1m² gruntu skalkulowane zostanie na podstawie równowartości podatku od nieruchomości lub podatku leśnego i rolnego, zależnej od kategorii „gruntów” wynikających z ewidencji gruntów i budynków, zadeklarowanych przez powoda w deklaracjach złożonych właściwemu organowi podatkowemu za dany rok podatkowy dla powierzchni określonej zgodnie z §4 umowy (§ 5 ust. 1 umowy).

W przypadku gruntów zakwalifikowanych jako użytki rolne, do wyliczenia wynagrodzenia rocznego strony przyjęły, że odpowiednio na każdy 1km długości linii elektroenergetycznej przypada powierzchnia 40m². Wynagrodzenie to miało być należne powodowi począwszy od roku 2012 (§ 5 ust. 1 umowy), przy czym nie przysługiwało za tereny stanowiące grunty pod wodami oraz grunty zakwalifikowane jako nieużytki (§ 5 ust. 2 umowy). Wysokość opodatkowania gruntów miała być określona na podstawie oświadczeń Nadleśnictw, o których mowa w § 4 ust. 3 umowy, uzgodnionych z pozwaną (§ 5 ust. 3 umowy).

Stosownie do treści §5 ust. 4 umowy, strony zadeklarowały, że w granicach obowiązującego prawa podejmować będą działania zmierzające do kwalifikacji gruntów jako gruntów leśnych, opodatkowanych podatkiem leśnym).

Strony ustaliły, że w przypadku, gdy właściwy organ podatkowy wyda decyzję administracyjną, wykonalną lub natychmiast wykonalną, określającą pozwaną jako zobowiązanego z tytułu podatku od nieruchomości w zakresie gruntów objętych umową i w rezultacie tej decyzji pozwana zapłaci ten podatek, to roczne wynagrodzenie powoda skorygowane zostanie o kwotę podatku zapłaconego przez pozwaną (§ 5 ust. 5 umowy). Strony zdecydowały, że w tej sytuacji, zostaną przeprowadzone kolejno następujące czynności: pozwana pisemnie powiadomi powoda o otrzymanej decyzji administracyjnej i uregulowaniu zobowiązania podatkowego, załączając do pisma kserokopię decyzji oraz dowód uiszczenia przez pozwaną kwoty podatku wynikającej z tej decyzji, w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma, powód dokona aktualizacji załączników nr 1 i 2 do umowy, zgodnie z § 4 ust. 4 umowy, niezwłocznie po przeprowadzeniu aktualizacji wystawi fakturę korygującą do faktury VAT, wystawionej zgodnie z §6 ust. 1 umowy.

Według postanowień umowy, w przypadku, gdy właściwy organ podatkowy wyda ostateczną decyzję administracyjną, od której wniesione zostaną wszelkie przewidziane prawem zwyczajne środki odwoławcze, obciążającą powoda inną wartością niż kwota zadeklarowanego podatku dla pasów gruntów wyszczególnionych w załączniku nr 1 do umowy, roczne wynagrodzenie powoda ulegnie skorygowaniu o wartość wynikającą z tej decyzji z tym zastrzeżeniem, że zasada konieczności wykorzystania środków odwoławczych nie obowiązywała w sprawach, w których ich wniesienie byłoby oczywiście nieuzasadnione (§5 ust. 7 umowy). Strony ustaliły, że powód będzie przedstawiał pozwanej w terminie 4 dni od daty doręczenia decyzji administracyjnej (wydanej w I bądź II instancji) opinię co do braku zasadności składania środków odwoławczych wraz ze stosownym uzasadnieniem, a w terminie kolejnych 4 dni pozwana przekaze powodowi swoje stanowisko w tej sprawie, przy czym brak stanowiska pozwanej we wskazanym terminie miał być równoznaczny ze stanowiskiem negatywnym, tj. brakiem zasadności składania odwołania od decyzji administracyjnej (§ 5 ust. 8 umowy). W przypadku niekorzystnego rozstrzygnięcia dla powoda w postępowaniu wszczętym na skutek wniesienia środka zaskarżenia, co do którego stanowisko pozwanej było pozytywne, miała ona zwrócić powodowi poniesione koszty postępowania w wysokości określonej w orzeczeniu kończącym sprawę, przy czym zasada zwrotu kosztów postępowania nie obowiązywała w przypadkach, w których odwołanie/skarga zostaną sporządzone z pominięciem argumentów/zarzutów proponowanych przez pozwaną bądź w przypadkach istotnych braków formalnych środka zaskarżenia albo innych ewidentnych błędów i zaniechań, które skutkowały odrzuceniem/oddaleniem odwołania/skargi (§ 5 ust. 10 umowy).

W myśl §5 ust. 11 i 12 umowy, korekta rocznego wynagrodzenia, o której mowa w ust. 7, wymagała aktualizacji załączników nr 1 i 2 do umowy zgodnie z § 4 ust. 4 oraz wystawienia przez powoda faktury korygującej do faktury VAT, wystawionej zgodnie z §6 ust. 1 umowy, przy czym czynności te winny być przeprowadzone w terminie 14 dni od daty uzyskania przez powoda decyzji administracyjnej, o której mowa w ust. 7 - gdy powód nie skorzysta ze środków odwoławczych lub w terminie 14 dni od daty niekorzystnego rozstrzygnięcia dla powoda w postępowaniu wszczętym na skutek wniesienia środka zaskarżenia.

Strony uzgodniły, że na okoliczność obciążenia z tytułu wynagrodzenia, o którym mowa w § 5 ust. 1, powód wystawiać będzie kwartalne faktury VAT w terminie 7 dni od daty uzgodnienia z pozwaną załączników nr 1 i 2 do umowy, nie później jednak niż do dnia kończącego drugi miesiąc danego kwartału, z terminem płatności przypadającym na ostatni dzień tego kwartału), a do kwoty wynagrodzenia zostanie doliczony podatek VAT w wysokości obowiązującej w świetle przepisów podatkowych w dniu wystawienia faktury (§ 6 ust. 1 i 2).

Umowa została zawarta na czas określony niezbędny do ustanowienia służebności przesyłu dla wszystkich objętych nią gruntów. Strony postanowiły, że w przypadku ustanowienia ostatniej służebności przesyłu, umowa wykonawcza ulegnie rozwiązaniu (§12 ust. 3 umowy).

Załącznik do umowy stanowiło oświadczenie Nadleśnictwa o wysokości deklarowanych stawek podatkowych za rok 2012 dla gruntów pod liniami i urządzeniami elektroenergetycznymi (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Oddział (...) S. (...) G., a także zestawienie zapłaconych podatków za okres od 1 stycznia 2006 roku do 31 grudnia 2011 roku, protokół uzgodnień powierzchni gruntów dla wyliczenia wynagrodzenia jednorazowego, inwentaryzacja linii i urządzeń elektroenergetycznych.

Bezsporne, a nadto dowód:

- umowa wykonawcza k. 101-105v.

W wykonaniu powyższej umowy w dniu 26 sierpnia 2015 r. powód aktem notarialnym Rep. „A numer (...) ustanowił na rzecz pozwanej odpłatną służebność przesyłu w zakresie szczegółowo opisanych w treści tego aktu notarialnego działek powoda, na których posadowione zostały linie elektroenergetyczne eksploatowane przez (...) (...) w G. pozwanej.

Strony ustaliły, że z tytułu umożliwienia pozwanej dostępu do linii i urządzeń elektroenergetycznych oraz z tytułu ustanowienia służebności powodowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości odpowiadającej wartości podatków i opłat poniesionych przez niego od części nieruchomości, z której korzystanie jest ograniczone w związku z obciążeniem nieruchomości służebnością oraz wykonywaniem służebności przesyłu, której powierzchnia jest określona w załączniku nr 1 do umowy. Pozwana zobowiązała się do zapłaty wynagrodzenia corocznie z dołu w okresach kwartalnych na podstawie faktur VAT wystawionych przez powoda, przy czym wynagrodzenie kwartalne miało stanowić jedną czwartą wynagrodzenia rocznego (§7 lit. b)). Do ustalonego wynagrodzenia doliczony miał być podatek od towarów i usług w wysokości obowiązującej w dniu wystawienia faktury VAT zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami (§ 7 lit.e). Strony przyjęły, że wysokość rocznego wynagrodzenia z tytułu służebności ustalana będzie na podstawie oświadczenia powoda o wysokości zadeklarowanych w danych roku podatkowym podatkach i opłatach od części nieruchomości, na których ustanowiona została służebność przesyłu, a oświadczenie to - w formie wykazu - przesyłane będzie pozwanej w terminie do dnia 15 lutego każdego roku kalendarzowego, z zastrzeżeniem, że prawa pozwanej do bieżącej weryfikacji zgodności oświadczenia ze stanem faktycznym (§ 7 lit. f) umowy).

Strony postanowiły, że w przypadku, gdy właściwy organ podatkowy wyda decyzję administracyjną, wykonalną lub natychmiast wykonalną, określającą pozwaną jako zobowiązanego z tytułu podatku od nieruchomości w zakresie gruntów, na których ustanowiona została służebność przesyłu i w rezultacie tej decyzji pozwana zapłaci ten podatek, roczne wynagrodzenie powoda zostanie skorygowane o kwotę podatku zapłaconego przez pozwaną. Określono, że w tej sytuacji przeprowadzone zostaną kolejno następujące czynności: pozwana pisemnie powiadomi powoda o otrzymanej decyzji administracyjnej i uregulowaniu zobowiązania podatkowego, załączając do pisma kserokopię decyzji oraz dowód uiszczenia przez nią kwoty podatku wynikającej z tej decyzji, w terminie 14 dni od daty otrzymania tego pisma, powód dokona aktualizacji oświadczenia, a następnie wystawi fakturę korygującą do faktury VAT wystawionej zgodnie z §7 lit. a), b) (§ 8 pkt 1) umowy).

Strony uzgodniły, że w przypadku, gdy właściwy organ podatkowy wyda ostateczną decyzję administracyjną, od której wniesione zostaną wszelkie przewidziane prawem zwyczajne środki odwoławcze, zmieniającą wysokość zapłaconego podatku w danym roku podatkowym od gruntów, na których ustanowiona została służebność przesyłu, pozwana zobowiązuje się do wyrównania powodowi kwoty zapłaconego podatku za okres ustalony decyzją, a roczne wynagrodzenie powoda ulegnie skorygowaniu o wartość wynikającą z decyzji z terminie 30 dni od dnia powiadomienia przez niego na piśmie o tym fakcie pozwanej. Do powiadomienia miała być załączona kopia ostatecznej decyzji administracyjnej potwierdzona przez powoda za zgodność z oryginałem (§ 8 pkt 2) umowy). W takim przypadku powód miał przedstawiać pozwanej w terminie 4 dni od daty doręczenia decyzji administracyjnej (wydanej w I bądź II instancji) opinię co do braku zasadności składania środków odwoławczych wraz ze stosownym uzasadnieniem, przy czym zasada konieczności wykorzystania środków odwoławczych nie obowiązywała w sprawach, w których ich wniesienie byłoby oczywiście nieuzasadnione. W myśl postanowień umowy, w terminie kolejnych 4 dni pozwana miała przekazać powodowi swoje stanowisko w tej sprawie, a brak jej stanowiska we wskazanym terminie był równoznaczny ze stanowiskiem negatywnym, tj. brakiem zasadności składania odwołania od decyzji administracyjnej (§8 pkt 4)).

W przypadku niekorzystnego rozstrzygnięcia dla powoda w postępowaniu wszczętym na skutek wniesienia środka zaskarżenia, co do którego stanowisko pozwanej było pozytywne, miała ona zwrócić powodowi poniesione koszty postępowania w wysokości określonej w orzeczeniu kończącym sprawę, przy czym zasada zwrotu kosztów nie obowiązywała w przypadkach, w których odwołanie/skarga zostały sporządzone z pominięciem argumentów/zarzutów proponowanych przez pozwaną bądź w przypadkach istotnych braków formalnych środka zaskarżenia albo innych ewidentnych błędów i zaniechań, które skutkowały odrzuceniem/oddaleniem odwołania/skargi (§ 8 pkt 5).

Korekta rocznego wynagrodzenia, o której mowa w ust. §8 pkt 2) i 3), wymagała aktualizacji załączników numer 1 (inventaryzacja linii i urządzeń elektroenergetycznych pozwanej, zlokalizowanych na gruntach zarządzanych przez powoda) oraz wystawienia przez powoda faktury korygującej do faktury wystawionej. Czynności te miały być przeprowadzone w terminie 14 dni od daty uzyskania przez powoda decyzji administracyjnej, o której w pkt 5, gdy

powód nie skorzysta ze środków odwoławczych lub w terminie 14 dni od daty niekorzystnego rozstrzygnięcia dla powoda w postępowaniu wszczętym na skutek wniesienia środka zaskarżenia (§ 8 pkt 6 umowy).

Bezsporne, a nadto dowód:

- akt notarialny k. 19-44v;
- zeznania świadka L. B. k. 280-281.

W styczniu 2018r. (...) skierował do (...) pismo, w którym wskazał, że zgodnie z aktualnym stanowiskiem prezentowanym w orzeczeniach Naczelnego Sądu Administracyjnego grunty pod liniami napowietrznymi zajęte są na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie przesyłu energii elektrycznej i rekomendował, aby przy sporządzaniu deklaracji podatkowych na 2018 r., uwzględnić użytki rolne i lasy zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej kierując się zaprezentowaną wykładnią przepisu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych. Odbyło się szereg narad nadleśnictw w tym przedmiocie.

Dowód:

- zeznania świadka B. W. k. 279-280;
- zeznania świadka A. B. k. 281 – 282;
- zeznania świadka M. B. k. 282;
- zeznania świadka L. B. k. 280-281.

Powód zadeklarował za rok 2018 podatek od nieruchomości pod gruntami zajętymi pod linie elektroenergetyczne przez pozwaną i zapłacił go. Wysokość stawki została ustalona przez poszczególne gminy na podstawie wydanych uchwał. I tak: P.: 28.836 zł, G. 270.514zł, S. 155.668 zł.

Bezsporne, a nadto dowód:

- deklaracje na podatek od nieruchomości za 2018 r. k.45-48, k.52-55, 59-61-,
- potwierdzenie przelewu k. 49-51; 56-58, 62-64;
- zeznania świadka B. W. k. 279-280;
- zeznania świadka A. B. k. 281 – 282;
- zeznania świadka M. B. k. 282;
- zeznania świadka L. B. k. 280-281.

(...) G. pismem z dnia 15 lutego 2018 r. przesłało pozwanej oświadczenia (...) o deklarowanej wysokości podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego w poszczególnych gminach.

Bezsporne, a nadto dowód:

- oświadczenie (...) o deklarowanym podatku dla gruntów pod liniami i urządzeniami elektroenergetycznymi z dnia 15.02.2018 r. k. 65 - 67 verte,
- zeznania świadka B. W. k. 279-280;
- zeznania świadka A. B. k. 281 – 282;

- zeznania świadka M. B. k. 282;

- zeznania świadka L. B. k. 280-281.

Pozwana w odpowiedzi przesłała powodowi pismo z dnia 22 lutego 2018 r., w którym przedstawiła swoje stanowisko w kwestii opodatkowania gruntów, na których posadowione są linie elektroenergetyczne. Pozwana uznała, że deklarowanie na 2018 r. opodatkowania gruntów podatkiem od nieruchomości jest sprzeczne z umową ramową, umowami wykonawczymi i umowami o ustanowienie służebności przesyłu.

Pismem z dnia 30 marca 2018 r. pozwana nie zaakceptowała wyliczonego wynagrodzenia, ani faktury za I kwartał 2018 r.

Dowód:

- pismo z dnia 22.02.2018 r. k.70 – 75;

- pismo z dnia 30.03.2018 r. k.76-78;.

Powodowe (...) wystawiło pozwanej Spółce fakturę obejmującą wynagrodzenie z tytułu poniesionych podatków za III kwartał 2018 r. na łączną kwotę 49.494,71 złote brutto. Na poczet przedmiotowej faktury pozwana spółka dokonała w dniu 1 października 2018 r. zapłaty należności w wysokości 16.535,81 zł.

Dowód:

- faktura z dnia 31.08.2018 r. k. 68-69;

- potwierdzenie przelewu k. 79;

- zeznania świadka B. W. k. 279-280;

- zeznania świadka A. B. k. 281 – 282;

- zeznania świadka M. B. k. 282;

- zeznania świadka L. B. k. 280-281.

Począwszy od 4 marca 2019 r. powodowe (...) wielokrotnie pisemnie wzywało pozwaną do zapłaty różnicy pomiędzy należnościami brutto wynikającymi z wystawionych przez powódkę faktur za 2018 r., a kwotami wpłaconymi przez pozwaną za 2018 rok. Wezwania te okazało się bezskuteczne.

Dowód:

- wezwania do zapłaty k. 80-95.

(...) P. wszczął postępowanie podatkowe w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego za grunty na terenie Nadleśnictwa G. w obrębie gminy P. za lata 2015-2017. W wyniku tego postępowania organ określił należności podatkowe za grunty zajęte pod liniami energetycznymi pozwanej w wysokości podatku od nieruchomości związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej. Wezwała nadleśnictwo do zapłaty pozostałego podatku. Powód odwoływał się od decyzji organu do SKO, które potwierdziło słuszność stanowiska organu podatkowego. Powód wniósł skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na pierwszą z decyzji, sprawa jest w toku.

Dowód:

- zeznania świadka B. W. k. 279-280;

- zeznania świadka A. B. k. 281 – 282;

- zeznania świadka M. B. k. 282;

- zeznania świadka L. B. k. 280-281.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o treść przedłożonych do akt dowodów z dokumentów. Żadna ze stron nie kwestionowała ich prawdziwości, wyciągając jedynie częściowo odmienne wnioski. Podstawą ustalenia stanu faktycznego były zeznania świadków B. W., A. B., M. B., L. B., które sąd ocenił jako wiarygodne, w pełni korespondujące z materiałem dokumentarnym. Zeznania świadka pozwanej A. K. Sąd uznał jedynie w zakresie, w jakim korespondowały z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Treść zeznań tego świadka nie pozwoliła na dokonanie wykładni obowiązującej umowy stron, albowiem uczestniczył on jedynie w zawieraniu pierwszej, ramowej umowy o współpracy i nie miał wiedzy w przedmiocie późniejszych umów pomiędzy stronami, w których redagowaniu czy zawieraniu nie brał udziału. Z tego powodu świadek albo nie był w stanie wyjaśnić znaczenia spornych postanowień umowy, albo jego interpretacja polegała jedynie na przypuszczeniach czy domysłach.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne w całości.

W rozpoznawanej sprawie powód dochodził od pozwanej należności obejmującej pozostałą do zapłaty kwotę wynagrodzenia z tytułu ustanowienia służebności przesyłu. Powód konsekwentnie wskazywał, że jego roszczenie opiera się o treść zawartych z pozwaną w formie aktu notarialnego umowy ustanowienia służebności przesyłu (a nie umowy wykonawczej, która regulować miała współpracę stron do czasu zawarcia umowy przesyłu, czy też ramowej umowy o współpracy). Pozwana zgodnie z art. 6 k.c. nie wykazała bowiem dalszego obowiązywania umowy wykonawczej, a mianowicie nie przytoczyła choćby, że któraś ze służebności nie została ustanowiona (co tamowałoby rozwiązanie umowy wykonawczej na podstawie jej § 12 ust. 3). Okoliczność zawarcia przez strony notarialnej umowy o ustanowienie służebności przesyłu była zatem w sprawie bezsporna.

Na mocy zawartej w dniu 26 sierpnia 2015 r. umowy o ustanowieniu służebności powód obciążył nieruchomości na rzecz pozwanej jako przedsiębiorstwa energetycznego w sposób wskazany w treści art. 305⁽¹⁾ k.c. za wynagrodzeniem określonym w treści umowy. Możliwość zawarcia tego rodzaju umów przewidziana została w art. 39a ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach (Dz.U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59). W świetle ust. 1 tego przepisu nadleśniczy może za zgodą dyrektora regionalnej dyrekcji (...) obciążyć, za wynagrodzeniem, nieruchomości pozostające w zarządzie (...) służebnością przesyłu, z uwzględnieniem zasad gospodarki leśnej. Kwestie wynagrodzenia, w tym jego wysokość z uwagi na sposób wyliczenia, w okolicznościach sprawy determinuje treść art. 39a ust. 2. Zgodnie z nim wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej ustala się w wysokości odpowiadającej wartości podatków i opłat ponoszonych przez (...) od części nieruchomości, z której korzystanie jest ograniczone w związku z obciążeniem tą służebnością.

W poddanej ocenie Sądu umowie kwestia wynagrodzenia została ukształtowana tak samo: „służebność przesyłu ustanawia za wynagrodzeniem w wysokości odpowiadającej wartości podatków i opłat poniesionych przez (...) (...)”. Postanowienia te wyraźnie odwołują się do przywołanych przepisów ustawy o lasach. Zwraca też uwagę, że i cytowany przepis i określenie wynagrodzenia w umowie odsyła do wartości podatków i opłat **ponoszonych**. Zgodnie z art. 65 § 1 i 2 k.c. oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje; w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Wskazana reguła wykładni umów nakazuje badać zgodny zamiar stron przy zawieraniu umowy, a nie jej dosłowne brzmienie. Możliwość jednak odejścia od literalnego brzmienia postanowienia umownego w ocenie Sądu Rejonowego jest ograniczone w przypadku przedsiębiorców, a zwłaszcza korzystających z rozbudowanych komórek obsługi prawnej – tak jak ma to miejsce w tej sprawie, a nadto ze względu na treść bezwzględnie obowiązującego przepisu dotyczącego wysokości wynagrodzenia. Wbrew

stanowisku strony pozwanej nie ma podstaw do przyjęcia, że ww. sposób określenia metody obliczenia wynagrodzenia, został sprowadzony tylko do możliwości obliczenia go tylko na podstawie podatku leśnego, a nie od działalności gospodarczej. Gdyby strony miały taki zamiar, znalazłby się to w umowie. Zdaniem Sądu powyższa formuła jest udaną konstrukcją pozwalającą na obliczenie wynagrodzenia w zależności od zmieniających się uwarunkowań prawnych czy sposobu kwalifikacji gruntu na potrzeby podatku. Sama też konstrukcja obliczenia wynagrodzenia (tak w ustawie i w umowie) wskazuje, że w istocie nie ma ono dla powódki żadnej wartości ekonomicznej, ponieważ odpowiada ono wysokości zapłaconych przez nią faktycznie podatków. Również z aksjologicznego punktu widzenia brak jest uzasadnienia dla sytuacji, w której powód, który obciąża swoją nieruchomością na rzecz innego podmiotu, ma ponosić koszty wyższego podatku od nieruchomości – jako związanego z zastosowaniem stawki dla gruntów, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, skoro nie on jest podmiotem wykonującym tego rodzaju działalność - podmiotem takim jest pozwana, której status przedsiębiorcy energetycznego doprowadził do przyjęcia takiej wysokości stawki, a w konsekwencji obciążenia powoda wyższą kwotą podatku. Kwestia ta była przedmiotem wielu wypowiedzi w judykaturze, a podsumowanie dotychczasowego orzecznictwa administracyjnego stanowi uchwała NSA (7) z dnia 9 grudnia 2019 r. w sprawie II FPS 3/19 (publ. na orzeczenia.nsa.gov.pl). Zgodnie z nią przedsiębiorca przesyłowy, który zawarł z (...) (...) umowę o ustanowienie służebności przesyłu na gruntach Skarbu Państwa, nie jest podatnikiem podatku od nieruchomości od tych gruntów w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w brzmieniu obowiązującym **do 31 grudnia 2018 roku**. Co istotne, NSA w uchwale tej zwrócił m.in. uwagę na przepis art. 39a ust. 2 ustawy o lasach, podkreślając, że to unormowanie ma na celu zapewnienie stosownej rekompensaty finansowej jednostce organizacyjnej (...), jako podatnikom podatku od nieruchomości w wysokości niezależnej od treści obowiązującej umowy, na co wskazuje zwrot legislacyjny „ustala się w wysokości”. Ma ono zatem gwarantować podatnikowi środki na zapłatę danin i nie stwarza możliwości do niedozwolonego modyfikowania treści obowiązku podatkowego i podmiotu obciążonego obowiązkiem zapłaty podatku od nieruchomości. W świetle powyższej uchwały składu 7 sędziów NSA chybiona jest argumentacja pozwanej w sprzeczności na uzasadnienie oddalenia powództwa, związana z nowelizacją przepisów z dniem 1 stycznia 2019 roku, gdyż nie odnosi się do stanu faktycznego, ani prawnego niniejszej sprawy. Przyjmując więc stanowisko pozwanej, że wynagrodzenie ma odpowiadać wysokości tylko podatku leśnego, to w przypadku konieczności zapłaty podatku od działalności gospodarczej (który jest zdecydowanie wyższy), faktycznie powód ponosiłby część kosztów prowadzonej przez pozwaną działalności gospodarczej, czego nie da się racjonalnie uzasadnić jako zgodnego zamiaru stron przy zawieraniu umowy. W ocenie sądu powoływana przez pozwaną nowelizacja obowiązująca z dniem 1 stycznia 2019 potwierdza właśnie słuszność stanowiska powoda w niniejszej sprawie, dotyczącego wysokości należnych podatków za okres wcześniejszy.

Zasadniczą więc kwestią dla Sądu była odpowiedź na pytanie, czy powód zapłacił podatki zgodnie z obowiązującym prawem i odpowiedź w tym zakresie jest pozytywna (i przez to przesądzająca o wyniku sprawy).

W świetle przywołanej uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 grudnia 2019 r., sygn. II FPS 3/19, do zapłaty podatku na gruncie obowiązującego do 31 grudnia 2018 r. był powód. Kolejna kwestia wiązała się z określeniem, czy zapłacony przez powoda podatek był właściwy. Powód przytoczył szereg sygnatur spraw sądowych, gdzie przyjęte zostało, że ów podatek powinien być podatkiem od działalności gospodarczej, a nie leśnym. Jest ono słuszne i potwierdzenie tego stanowiska znajduje się w ww. uchwale w sprawie II FPS 3/19. Prezes NSA występując po podjęciu uchwały wyjaśniającej wskazał m.in. „ **w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego prezentowany jest jednolity pogląd, zgodnie z którym grunty leśne, nad którymi przebiegają linie elektroenergetyczne, są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie przesyłu energii przez przedsiębiorstwo energetyczne. To skutkuje ich opodatkowaniem podatkiem od nieruchomości według najwyższych stawek, a konstatacji takiej nie stoi na przeszkodzie możliwość prowadzenia na tych gruntach, w ograniczonym zakresie, określonych czynności w ramach działalności leśnej** (zob. np. wyroki NSA z dnia: 15 lutego 2019 r. (...); 19 lutego 2019 r. (...); 28 lutego 2019 r. (...); 29 maja 2018 r., sygn. akt (...); 15 listopada 2017 r., sygn. akt (...); 11 sierpnia 2017 r., sygn. akt (...); 4 lipca 2017 r., sygn. akt (...); 17 czerwca 2016 r. sygn. akt (...), (...), (...) i (...); 9 czerwca 2016 r. sygn. akt (...), (...) i (...); publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, (...) dalej zwana: (...)). Natomiast, jak wskazano powyżej, w

orzecznictwie sądów administracyjnych wyrażane są odmienne zapatrywania co do podmiotu posiadającego status podatnika podatku od nieruchomości od takich gruntów. Podkreślenia wymaga, że rozbieżne poglądy, w tej materii posiadają podobną reprezentację w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego, zapadłym w porównywalnym czasie”.

Naczelnny Sąd Administracyjny podejmując uchwałę, w żaden sposób nie podważył tej konstatacji. Sąd Rejonowy całkowicie taką linię akceptuje, co oznacza, że powód zapłacił podatek w prawidłowej wysokości. Nie ma znaczenia dawna praktyka podatkowa oraz czy Gminy tą praktykę kwestionowały. Orzeczenia, na które powołuje się pozwana, należy uznać za odosobnione. Przytoczone przez nią wyroki Sądu Okręgowego w Szczecinie w sprawach o sygnaturach VIII Ga 612/18, czy VIII Ga 624/18 zapadły na kanwie innych stanów faktycznych, w których spór koncentrował się wokół kwestii konieczności wyczerpania przez powoda drogi sądowo-administracyjnej od ostatecznej decyzji administracyjnej stwierdzającej przez organ podatkowy wyższego obciążenia podatkowego.

Zwraca natomiast uwagę, że zgodnie z zeznaniami przesłuchanych w sprawie świadków organ podatkowy – (...) P. wszczął przeciwko powodowemu nadleśnictwu postępowanie podatkowe w sprawie określenia prawidłowej wysokości podatku za lata poprzednie, to jest 2015 – 2017, a sprawa znalazła swój finał w SKO, które potwierdziło słuszność stanowiska organu podatkowego. Pierwszą z decyzji organu powód zaskarżył do WSA.

Podkreślenia dodatkowo wymaga, że w analogicznej sprawie z powództwa (...) C. przeciwko pozwanej, dotyczącej zapłaty wynagrodzenia za I kwartał 2018 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy wyrokiem z dnia 13 listopada 2020 roku oddalił apelację pozwanej od wyroku tut. Sądu w sprawie XI GC 956/19 zasądzającego powództwo w całości.

Reasumując powód miał zapłacić podatek zgodnie z obowiązującym prawem, uczynił to i w świetle umowy ustanowienia służebności przesyłu wynagrodzenie ma odpowiadać wysokości zapłaconych podatków. Skoro powód zapłacił z tego tytułu kwotę 49.494,71 złote, a pozwana zapłaciła 16.535,81 zł i odmówiła zapłaty reszty, to zasadnie powód domaga się brakującej różnicy 32.958,90 zł.

Orzeczenie o odsetkach oparte zostało o normę z art. 481 § 1 k.c.

Sąd orzeczono jak w pkt I sentencji.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu oraz odsetkach od kosztów procesu w pkt II sentencji znajduje postawę prawną w art. 98 § 1 k.p.c. Na poniesione przez powoda, który wygrał proces, koszty złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3600 zł, ustalone zgodnie z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Powód ustawowo zwolniony jest od kosztów sądowych, dlatego w punkcie III wyroku, na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. Sąd nakazał pobrać od pozwanej jako przegrywającej sprawę 1648 zł opłaty od pozwu.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)